

Remissvar

Stockholm 2025-10-10

Till: s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se (kopia)

Säkerställ tillgången till läkemedel – förordnande och utlämnande i bristsituationer (SOU 2025:43)

Dnr: S2025/01216

Läkemedelsindustriföreningen (Lif) har genom remiss den 23 juni 2025 beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat delbetänkande från Läkemedelsförskrivningsutredningen i de delar som behandlar frågor om att kunna begränsa läkares förskrivningsrätt och apotekens utlämnade av läkemedel vid bristsituationer.

Sammanfattning

Lif delar utredningens bedömning att det kan behövas en möjlighet att vid en bristsituation styra vilka patienter som i första hand ska få ett visst läkemedel. Lif ser också ett värde i att förslagen - för att bli verksamma vid allvarliga bristsituationer - poängterar förskrivande läkares ansvar genom att föreslå att även förordnandet ska kunna begränsas.

Specifika kommentar

Begränsning i förordnande (förskrivning)

Lif tillstyrker föreslaget att det ska finnas en möjlighet att begränsa förordnandet av läkemedel, inte enbart utlämnandet på apotek. Det tydliggör förskrivarens ansvar att följa beslut om begränsning och det gör det möjligt att ha kontroller vid förskrivning av nya e-recept för att säkerställa att det inte skickas recept som sen inte får lämnas ut på apotek.

Föreskrifter om begränsning bör vara generella

Utredningen föreslår att Läkemedelsverket på egen hand ska få avgöra hur föreskrifterna ska utformas. De lämnar två huvudsakliga alternativ: 1) att varje begränsning av ett läkemedels förordnande/utlämnande görs genom en föreskrift eller 2) att det tas fram en generell föreskrift om tillfälliga begränsningar och att det fattas beslut om vilka läkemedel som ska omfattas av

begränsningarna i senare skede. Lif förordar det sistnämnda alternativet. Huvudsakligen beroende på att hanteringen av en ny föreskrift för varje enskild begränsning riskerar att ta för lång tid för att begränsningen ska hinna få genomslag innan en kritisk bristsituation är ett faktum.

Omfördelning av läkemedel vid brist

Lif tar tillfället i akt att påtala beroendet mellan rubricerat delbetänkande samt omfördelning av läkemedel mellan olika regioner och/eller apotek som för närvarande utreds av utredning *Säkrare tillgång till läkemedel (Dir. 2025:67)*. Beroendet belyses genom att föreskriften om omfördelning av läkemedel som fanns under Covidpandemin nämns i rubricerat delbetänkande.

Det är rimligt att anta att det efter en begränsning i förordnande och/eller utlämnande på apotek vid allvarliga bristsituationer kan finnas ett behov av att omfördela de läkemedel som finns i landet. Om dylik möjlighet införs är det viktigt att läkemedelsföretag inte ska kunna hållas skadeståndsskyldiga, åläggas orimliga merkostnader - till exempel ökade distributionskostnader - eller lida annan ekonomisk skada när staten omfördelar läkemedel. Exempelvis kan ett företag som har avtal med en region och lager anpassade efter regionens behov tvingas omdirigera läkemedel efter ett statligt beslut utifrån remitterade förslag. Det är orimligt att regionen då skulle kunna utkräva vite eller annan påföljd på grund av utebliven leverans.

Med vänliga hälsningar

Sofia Wallström
Generalsekreterare